

“Δεν ζει χωρίς πατρίδα η ανθρώπινη ψυχή”

52

30 χρόνια από το θάνατο του Εθνάρχη Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ'

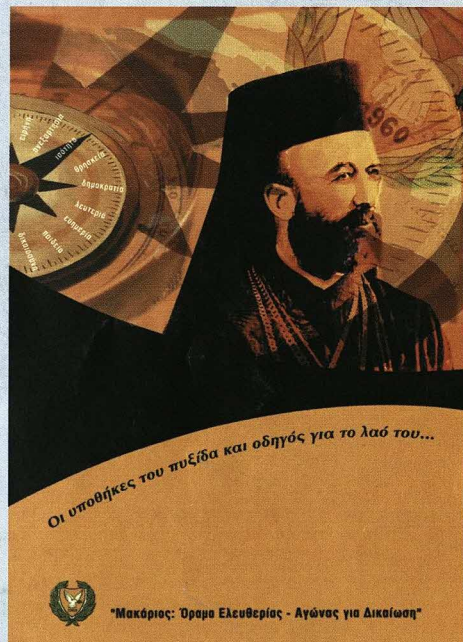
Δημητρίου Χάρης, Γ1

Συμπληρώνονται φέτος τριάντα χρόνια από το θάνατο του Εθνάρχη Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ'. Στο πρόσωπό του συνδυάζει τριπλή ιδιότητα: Εθνάρχη, Αρχιεπίσκοπος, πρώτος Πρόεδρος της νεοσύστατης Κυπριακής Δημοκρατίας. Η πορεία του υπήρξε παράλληλη με την πορεία της πατρίδας μας και τη σφράγισε καταλυτικά για τρεις δεκαετίες.

Όταν γεννήθηκε στις 3 Αυγούστου του 1913, τίποτα δεν προοιωνιζόταν τη λαμπρή πορεία που θα είχε στη ζωή του. Αντίθετα μια σειρά παράγοντες ήταν αποτρεπτικοί για μια θεαματική κοινωνική άνοδο. Γεννημένος σε ένα ορεινό χωριό της Πάφου από φτωχούς αγρότες, ορφανός από μητέρα στα δέκα του χρόνια μηδαμινές πιθανότητες είχε για μια πορεία πολύ διαφορετική από τους άλλους ανθρώπους της κοινωνικής του τάξης. Μοναδικά ανεκτίμητα εφόδιά του στη ζωή ήταν η ευφύια του, που γρήγορα πρόσεξε ο δάσκαλός του στο μονοδιδασκαλο σχολείο της Παναγιάς, όπου έμαθε τα πρώτα του γράμματα, καθώς και οι ηγετικές ικανότητές του, που διακρίνονταν ανάμεσα στις παρέες των συνομηλίκων του.

Ο μόνος δρόμος για να φοιτήσει σε ανώτερο σχολείο ο μικρός Μιχάλης Μούσκος, όπως είναι το κοσμικό του όνομα, ήταν μέσω της εισόδου του σε μοναστήρι. Στην πορεία αυτή τον έσπρωξε βέβαια και η βαθιά θρησκευτική του πίστη, που επίσης εκδηλώθηκε από νωρίς. Έτσι στα δεκατρία του βρέθηκε δόκιμος στο μοναστήρι του Κύκκου και από εκεί αργότερα στο

συνέχεια στη σελ. 3

Οι υποθήκες του πυξίδα και οδηγός για το λαό του...

“Μακάριος: Όραμα Ελευθερίας - Αγώνας για Δικαιοσύνη”

1ο Βραβείο Αφίσας: “Μακάριος Όραμα Ελευθερίας - Αγώνας για Δικαιοσύνη”
Πάζουρου Φρύνη, Γ1

**Πηγή γνώσεων, δράσης, δημιουργικότητας, χαράς και προσφοράς
αποτελούσε το Σχολείο μας καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς.**

Χαιρετισμός της Διευθύντριας
του Σχολείου μας
κ. Ερμιόνης Θεοδούλου

Χαιρετίζω την έκδοση της Εφημερίδας “Παλμοί του Λανιτείου”, που συνεχίζει από το 1980 να αποτελεί το βήμα έκφρασης των μαθητών/τριών του Λανιτείου.

Πριν 27 χρόνια ακριβώς, ως υπεύθυνη τότε καθηγήτρια, μεταξύ άλλων, της ίδρυσής της με Διευθυντή τον Ιορδάνη Σοφοκλέους και με τίτλο “Καιρός του Λανιτείου”, ξεκινήσαμε έχοντας ως υπόπλο το ρητό “Η παιδεία είναι ο δεύτερος ήλιος ενός λαού”. Το 1986 η Εφημερίδα αποκτά τον τίτλο “Παλμοί του Λανιτείου” με διευθυντή μας τον κ. Σταύρο Ολύμπιο. Ρητό της “Δεν ζει χωρίς πατρίδα η ανθρώπινη ψυχή” και συνεχίζει μέχρι σήμερα να εκδίδεται με πίστη στους στόχους και σκοπούς, που υπηρετεί, τη μάθηση, την πληροφόρηση και την ψυχαγωγία, αποδεικνύοντας το ενδιαφέρον και τον ενθουσιασμό καθηγητών και μαθητών.

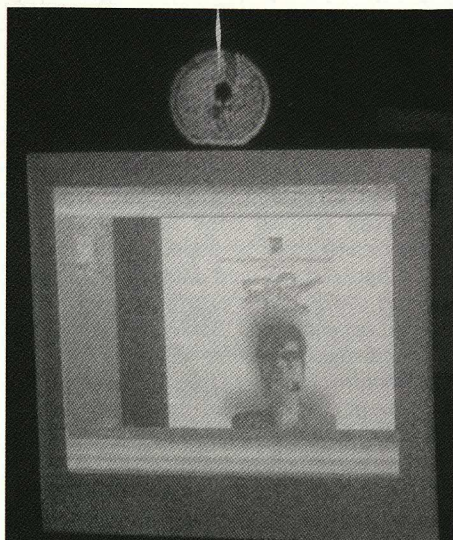
Η Εφημερίδα ως Μέσο Μαζικής Επικοινωνίας δίνει την ευκαιρία στους μαθητές/τριες να εκφράσουν τις απόψεις τους για διάφορα θέματα επιστημονικά, καλλιτεχνικά, κοινωνικά, να καταγράψουν τις εντυπώσεις τους από επισκέψεις, εκδηλώσεις, συνέδρια, να παρουσιάσουν τον εαυτό τους και τα ταλέντα τους, ν' απαθανατίσουν στιγμές της σχολικής χρονιάς και τόσα άλλα.

συνέχεια στη σελ. 2

1ο Γατρικό Μαθητικό Συνέδριο Λεμεσού
“Νέοι και Υγεία”

Στέλιος Πισής: Πρόσωπο της χρονιάς 2007

Μάθημα ζωής

Η ζωή και το έργο του αποτελούν παράδειγμα για όλους μας. Δίκαια ο μουσικο-συνθέτης Στέλιος Πισής ανακηρύχθηκε πρόσωπο της χρονιάς 2007 από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Έτους "Ίσων ευκαιριών για όλους".

Στις 5 Δεκεμβρίου 2007 επισκέφθηκε το σχολείο μας η μητέρα του Στέλιου, η κυρία Αγλαΐα Πισή, η οποία μας μίλησε όχι για τις δυσκολίες που περνά φροντίζοντας το Στέλιο αλλά για τη ζωή του γενικά. Στα πλαίσια αυτής της ενημέρωσης η κυρία Πισή μας παρουσίασε ένα ντοκιμαντέρ, στο οποίο περιέγραφε την αρρώστια αλλά και τη ζωή του Στέλιου.

Η ασθένεια της μυϊκής δυστροφίας καθήλωσε το Στέλιο στο κρεβάτι εδώ και χρόνια, αλλά όχι και την ψυχή του, που τη μοιράζεται απλόχερα με τη μουσική και τους στίχους του.

Ο Στέλιος βραβεύθηκε πολλές φορές για τη συμμετοχή του στα κοινά και την προσφορά του στην πολιτιστική ανάπτυξη του τόπου. Η Συμφωνική Ορχήστρα του Κρεμλίνου, η Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου, καθώς και τραγουδιστές όπως ο Αντώνης Ρέμος και ο Μιλτιάδης Πασχαλίδης έχουν ερμηνεύσει έργα του.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα έσοδα από όλες τις μουσικές του δημιουργίες προσφέρονται σε φιλανθρωπικούς σκοπούς.

Η διάλεξη αυτή ήταν για μας μάθημα ζωής. Συνειδητοποιήσαμε ότι ο άνθρωπος κρύβει μεγάλες δυνάμεις μέσα του, αρκεί να έχει τη δύναμη ψυχής να τις αξιοποιήσει, ξεπερνώντας το οποιοδήποτε πρόβλημα, όσο μεγάλο κι αν είναι. Ο Στέλιος Πισής αποτελεί για μας φωτεινό παράδειγμα.

Μπιλλή Ελεάνα, Β6

Βραβείο Θέλησης Κύπρου και Ελλάδας

Ομιλία της Διευθύντριας κ. Ερμιόνης Θεοδούλου

Κυρία Συντονίστρια της Πανευρωπαϊκής εκστρατείας κατά των διακρίσεων και του σεβασμού της διαφορετικότητας καθώς και της εκστρατείας υπέρ των ίσων ευκαιριών για όλους.

Αγαπημένη μου φίλη και εκλεκτή συνάδελφος, μητέρα του Στέλιου, κ. Αγλαΐα Πισή, σας καλωσορίζω στο Σχολείο μας και σας συγχαίρω για τον ανθρωπιστικό σας αγώνα και τον ευγενικό σας σκοπό της ενημέρωσης των μαθητών και μαθητριών, αλλά και της ευαισθητοποίησής τους απέναντι στα άτομα με ειδικές ανάγκες και ειδικές ικανότητες.

Οι πιο πολλοί νέοι ζουν μέσα στον κόσμο

του για τη μουσική τον οδήγησε με τα ηλεκτρονικά μουσικά όργανα να γίνει ένας καταξιωμένος και αναγνωρισμένος συνθέτης και ενορχηστρωτής - είναι τραγουδιστής πολύ καλός - και να αναδειξει το ταλέντο του κυκλοφορώντας τρεις ψηφιακούς δίσκους και συγγράφοντας ορχηστρικά έργα.

Ο Στέλιος Πισής, ο συμπολίτης μας, έχει κερδίσει το "Βραβείο Θέλησης Κύπρου και Ελλάδας" και έχει αναδειχθεί φέτος, που το 2007 είναι το έτος ίσων ευκαιριών, "Το Πρόσωπο της Χρονιάς". Ας δώσουμε κι εμείς σήμερα, τώρα, την πολύτιμη αυτή στιγμή, την ευκαιρία στους εαυτούς μας να γνωρίσουμε καλύτερα το Στέλιο Πισή και να του στείλουμε το μήνυμα πως μας δίνει εκείνος δύναμη και κουράγιο απέναντι στις αντιξοότητες της ζωής μάς διδά-

τους ανυποψίαστοι για τα ταλέντα και τις ικανότητες που κρύβουν οι ίδιοι μέσα τους όπως και οι συνάνθρωποί τους. Για τη δύναμη της ψυχής που μπορεί να υπερβεί οποιαδήποτε σωματική αναπηρία και να γίνει πυξίδα ζωής.

Ένα τέτοιο παράδειγμα ψυχικού σθένους και θέλησης για δημιουργία είναι ο Στέλιος Πισής που ενώ από την παιδική του ηλικία δεν μπορούσε να περπατήσει και να χρησιμοποιεί τα χέρια του λόγω μυϊκής δυστροφίας, για να παίξει πιάνο, η αγάπη

σκει πως η ποιότητα της ανθρώπινης ψυχής είναι σεβαστή και θαυμαστή σε όλους τους ανθρώπους και πως μπορεί να κατακτήσει τις καρδιές μας.

Θέλω να εκφράσω τελειώνοντας τη μεγάλη μου εκτίμηση στη μητέρα και τον πατέρα του Στέλιου, που είναι εκπαιδευτικοί, με τους οποίους συνεργάστηκα, όταν ήταν καθηγητές. Και οι δύο είχαν υπηρετήσει στο Σχολείο μας.

Ίσες ευκαιρίες για άτομα με αναπηρίες

Αποσπάσματα από την ομιλία της κ. Αγλαΐας Πισή

Μέσα στην απεραντοσύνη
ένα παιδί κοιτάει τ' αστέρια,
είναι γεμάτο καλοσύνη
και του μιλάμε με τα χέρια.
Μέσα στην απεραντοσύνη
ένα παιδί ζει στο σκοτάδι,
είναι γεμάτο καλοσύνη
και του μιλάμε με το χάδι.
Μέσα στην απεραντοσύνη
ένα παιδί που πια δεν τρέχει
είναι γεμάτο καλοσύνη,
δώστε του δύναμη ν' αντέχει.

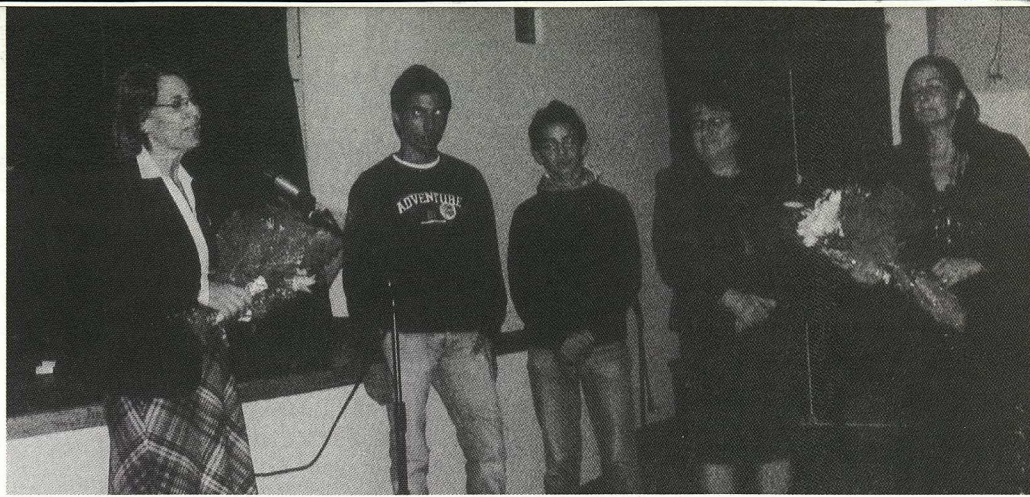
Γράφτηκε τούτο το ποίημα για κείνα τα παιδιά που δεν μπορούν ν' ακούσουν το θρόισμα των φύλλων, το φλοίσβο της θάλασσας, τους ήχους της μουσικής, τις αγαπημένες φωνές.

Για κείνα τα παιδιά που δεν μπορούν να δουν τα χρώματα της φύσης, τ' αστέρια του ουρανού, το βύθισμα του ήλιου στον ορίζοντα, τ' αγαπημένα πρόσωπα.

Κι ακόμα για κείνα τα παιδιά που δεν ξέρουν πώς είναι να περπατούν, που θέλουν να τρέξουν τόσο γρήγορα ίσαμε να νιώσουν τα μάγουλά τους ν' αναφοκοκκινίζουν και να τους κόβεται η ανάσα, που θέλουν να παίξουν σε ξέφωτα και ξάγνα-ντα και δεν μπορούν!

Κάποιοι φέρουν την αναπηρία απ' τη γέννησή τους και σ' άλλους έρχεται ξαφνικά κι αναπάντεχα, καθώς ανυποψίαστα βαδίζουν στο δρόμο της ζωής. Και το ένα και το άλλο κρύβει αβάστακτο πόνο!

Ένας πολυμέτωπος αγώνας αρχίζει. Πρώτα ν' αποδεχτούν οι ίδιοι και οι οικογένειές τους το πρόβλημα, που κάποτε είναι πολύ σοβαρό, να συνειδητοποιήσουν ότι θα ζήσουν μ' αυτό, κι ύστερα να σταθούν με όρθια την ψυχή τους, να βαδίσουν μπροστά και να πάρουν τη θέση τους στη ζωή. Και δεν είναι καθόλου εύκολος αυτός ο αγώνας. Στην πραγματικότητα πρέπει να κάνουν υπεράνθρωπες προσπάθειες, υπέρβαση του εαυτού τους!

Αναμφισβήτητα έχουν ίσα δικαιώματα με όλους τους άλλους ανθρώπους κι αυτά κατοχυρώνονται από διεθνείς συμβάσεις και από τις εθνικές νομοθεσίες.

Γνωρίζοντας από κοντά αρκετούς ανθρώπους με αναπηρίες και ζώντας πλάι στο Στέλιο, μπορώ με βεβαιότητα ν' απαντήσω πως όχι μόνο έχει νόημα η ζωή τους, αλλά δίνουν νόημα και στη δική μας τη ζωή.

Παρά τις δυσκολίες που έφερε η ασθένειά του - στα εννιά του χρόνια κάθισε στο τροχοκάθισμα, αργότερα με τη σταδιακή αδυναμία των μυών έμεινε στο κρεβάτι και στη συνέχεια χρειάστηκε αναπνευστήρα - ο Στέλιος συνέχισε να μελετά, να μορφώνεται και προπώντων ν' ασχολείται με τη μουσική. Αρκετές φορές βραβεύτηκε και τιμήθηκε για τη μουσική του και την κοινωνική προσφορά του, στην Κύπρο και στο εξωτερικό. Το 1994 πήρε πρώτο παγκύπριο βραβείο σύνθεσης και ερμηνείας τραγουδιού και το 1995 πρώτο παγκόσμιο βραβείο από την Unesco, για το τραγούδι του "Ψηφίδες", που είναι εμπνευσμένο από τα ψηφιδωτά της Παναγίας της Κανακαριάς, που κλάπηκαν από τους Τούρκους εισβολείς μετά το 1974 και παωλήθηκαν στο εξωτερικό.

Κυκλοφόρησε τρεις δίσκους και διέθεσε τα έσοδα για φιλανθρωπικούς σκοπούς. Δυο φορές τιμήθηκε με το βραβείο θέλησης των Leader Awards στην Κύπρο και στην Ελλάδα και στο ντοκουμαντέρ "Στέλιος" πήρε πρώτο βραβείο Μουσικής.

Δε θα μιλήσω για τις δυσκολίες της ασθένειάς του, που είναι πολλές. Θ' αναφερθώ σ' αυτά που ο Στέλιος μάς έμαθε στην πορεία της ζωής. Μας έμαθε πως όταν ο άνθρωπος θέλει, όλα μπορεί να τα επιτύχει με τη θέληση, τη δύναμη της ψυχής και την πίστη στο Θεό. Πως είναι ευτυχία να είσαι κοντά στο Θεό! Πως η ευτυχία είναι απλή. Βρίσκεται μέσα μας, στα απλά και καθημερινά πράγματα, στην επίτευξη του καθήκοντος, στη σωστή τοποθέτησή μας απέναντι στον εαυτό μας, στο συνάνθρωπό μας, στο Θεό. Βρίσκεται στην Αγάπη και την προσφορά, στην αναζήτηση της Αλήθειας και της Ομορφιάς.

Ο Στέλιος μάς διδάσκει. Ο ίδιος χαριτολογώντας, έχει πολύ χιούμορ ο Στέλιος, λείι στους φίλους του:

"Καλά, εσείς πόσα πράγματα θέλετε στη ζωή; Εμένα μόνο τέσσερα μου χρειάζονται: ο Θεός,

η μουσική που είναι η ζωή μου μεταφορικά, ο υπολογιστής και ο αναπνευστήρας μου, που είναι η ζωή μου κυριολεκτικά".

Τα τελευταία πέντε χρόνια δεν έχει βγει από το δωμάτιό του, γιατί δεν μπορεί. Ένα δωμάτιο μαγικό που είναι πάντα γεμάτο φίλους και μουσική! Ένα δωμάτιο για το οποίο ο ίδιος έγραψε:

Σ' ένα δωμάτιο χωρούν όλα!
Σ' ένα δωμάτιο χώρεσε όλη η Αγάπη!
Σ' ένα δωμάτιο χώρεσε όλη η Ζωή!
Σ' ένα δωμάτιο χώρεσε ο Θεός!

Από το παράθυρό του βλέπει μόνο ένα κομμάτι ουρανό. Άλλοτε γαλανό κι άλλοτε γκριζωπό. Κι όμως είναι αρκετό, για να παίρνει δύναμη, να γράφει, να συνθέτει, να επικοινωνεί με γνωστούς και αγνώστους και να τους εμπνέει. Είναι αρκετό να τον κάνει να ονειρεύεται και να μοιράζει αγάπη.

Είναι και πολλοί άλλοι σ' όλο τον κόσμο που δεν τους νικά ο πόνος, που δεν καταθέτουν τα όπλα, που ίσως επιτελούν έργο αξιοθαύμαστο. Δεν τους γνωρίζουμε, νιώθουμε ωστόσο τις υπεράνθρωπες προσπάθειές τους να επιτύχουν λίγα ή πολλά. Δεν έχει σημασία!

Και υποκλινόμαστε μπροστά τους.

Θα τελειώσω μ' ένα μήνυμα του Στέλιου. Πριν από το μήνυμα όμως θα σας πω δυο ερωτήματα που συχνά θέτει ο Στέλιος:

- Άραγε ξέρουν οι άνθρωποι τι σημαίνει να περπατούν ή το θεωρούν αυτονόητο;
- Άραγε οι άνθρωποι ξέρουν τι σημαίνει ν' αναπνέουν ή το θεωρούν αυτονόητο;

Με παρακάλεσε να σας πω, πως εσάς τα νέα παιδιά, σας έχει στη σκέψη και στην καρδιά του. Εύχεται και προσεύχεται για την υγεία και την προκοπή σας. Το μήνυμά του είναι να μην αφήσετε κανένα πρόβλημα, καμιά δυσκολία να σας αφαιρέσει την αγωνιστικότητα και να σας κάνει να παρατηθείτε. Να μείνετε κοντά στο Θεό, γιατί μόνο τότε θα είσαστε δυνατοί.

Η ζωή είναι όμορφη, ας είναι δύσκολη και γίνεται ακόμα πιο όμορφη αν της δίνουμε νόημα με τον αγώνα μας να καταξιωθούμε ως άνθρωποι.

Ο Στέλιος σας στέλνει την αγάπη του και σας ευχαριστεί που τραγουδάτε μαζί του.

Ευχαριστώ